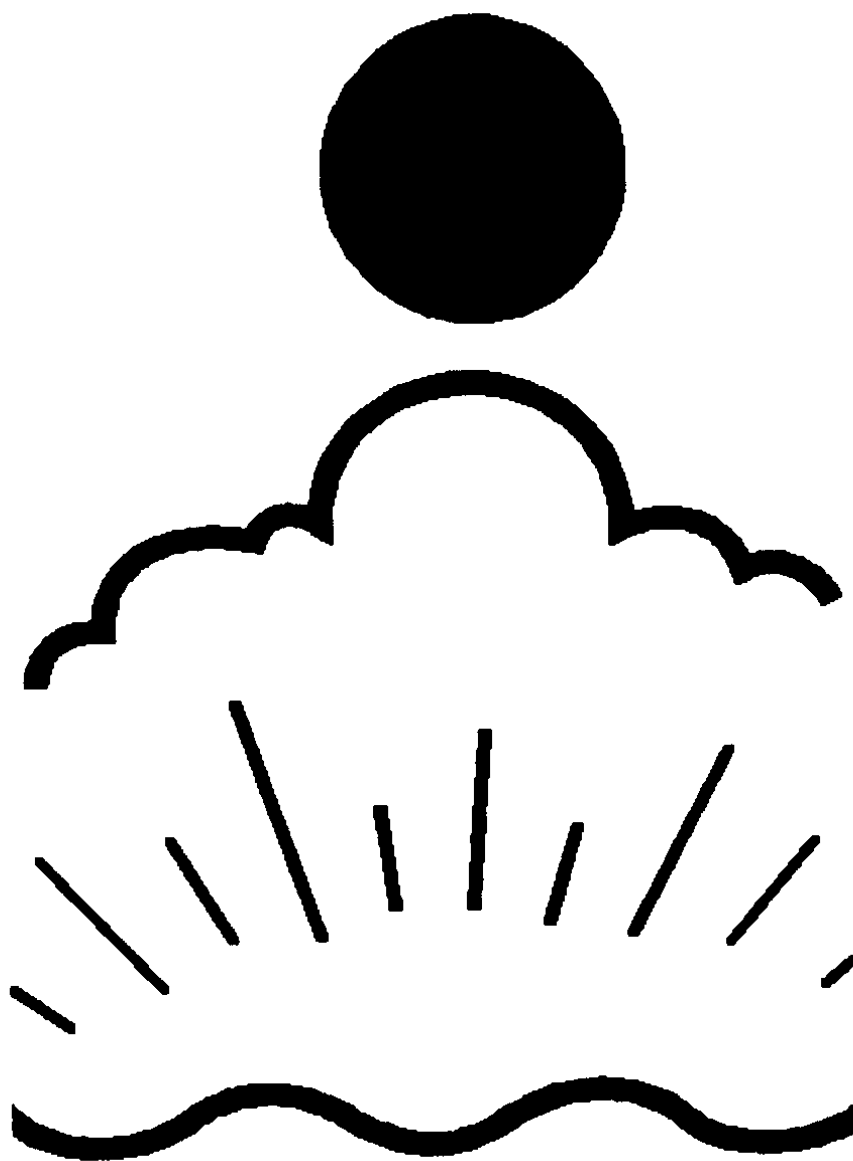

NATUUR-EN MILIEUVERENIGING

GEMEENTE HEUSDEN

“NATUURLIJK”

SEPTEMBER 2009

HET BESTUUR

NATUUR- EN MILIEUVERENIGING GEMEENTE HEUSDEN

**p/a Secretariaat
Vennestraat 33
5151 CA DRUNEN**

Contributie minimaal € 12, -- per jaar.
Postbanknr. 5377889 t.n.v. Penningmeester
Natuur- en Milieuvereniging Gemeente Heusden,
Sweelinckstraat 100, 5151 PA Drunen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Voorzitter: George Rouhof
Newtonlaan 41
5252 CH Vlijmen tel. 073-5112022

Secretaris: Joke Rijk
Vennestraat 33
5151 CA Drunen tel. 0416-532524

Penningmeester: Freerk Vos
Sweelinckstraat 100
5151 PA Drunen tel. 0416-375891

Leden: Marian van der Linden - Botter
Marijnenlaan 14
5251 SC Vlijmen tel. 073-5117393

Cock de Moel - van Engelen
Dr. Schaepmanstraat 7
5151 CH Drunen tel. 0416-379128

Website: www.natuurenmilieuheusden.nl

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE

1.	Het bestuur	blz. 1
2.	Inhoudsopgave	blz. 2
3.	Voorwoord	blz. 3
4.	Ledenvergadering	blz. 4
5.	Programma-overzicht	blz. 5
6.	Landschapsbeheer	blz. 7
7.	E-mailadres en nieuwe leden	blz. 9
8.	Uitspraak Raad van State	blz. 10
9.	Actie biodiversiteit	blz. 11
10.	CO2-nul woning	blz. 12
11.	Excursie bij Piet	blz. 15
12.	Belle over bijenleven	blz. 17
13.	Nacht van de Nacht	blz. 18
14.	Struinen door de duinen	blz. 21
15.	Tien jaar dassen in de duinen	blz. 23
16.	De wijze Uil	blz. 27
17.	Brabantse Milieu Federatie	blz. 29
18.	Adverteerders	blz. 46

Jaargang 27, 2009, nr. 3

Redactie:

Noor Peters, e-mailadres: peblauw@hetnet.nl of
Marian van der Linden, e-mailadres: marianvdlinden@home.nl
Wil Maaywee

Inleveren kopij volgende info voor **1 DECEMBER 2009 a.s.** op een van
bovenstaande adressen.

VOORWOORD

Vanwege het prachtige zomerse weer hebben wij dit keer een wat dunnere uitgave van Natuurlijk dan jullie van ons gewend zijn.

Ik hoop dat jullie ook zo hebben genoten van het weer. Dit is al de negende opeenvolgende warme zomer in de 21ste eeuw. Een toevalligheid of werkelijk een gevolg van klimaatveranderingen!

Wat geen toevalligheid is, is dat de gemeenteraad de structuurvisie heeft vastgesteld. Wat vier jaar terug niet gelukt is heeft dit college met een geringe meerderheid wel voor elkaar gekregen. Tot op het laatst heeft onze vereniging duidelijk gemaakt dat deze visie veel goede elementen bevat maar dat wij grote moeite hebben met de geplande verkeersontsluitingen in het westelijk- en oostelijk deel van onze gemeente. Wij respecteren deze democratische beslissing maar zullen onze invloed aanwenden om de aanslag op de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie zo gering mogelijk te laten zijn.

De komende maanden worden tal van activiteiten opgepakt. In ieder geval vraag ik jullie speciale aandacht voor de Nacht van de Nacht. Deze vindt op zaterdag 24 oktober a.s. voor de vijfde keer plaats. Hiermee worden de mensen bewust gemaakt van lichtvervuiling en van de mogelijkheden om dit terug te dringen. Lichtvervuiling verstoort immers de beleving van het nachtelijke landschap en van de natuur en heeft invloed op de gezondheid van de mens. Wij verzoeken een ieder hier aan mee te werken door bijvoorbeeld de buitenverlichting uit te zetten. Wij doen ook een beroep op de gemeente en de bedrijven actief mee te werken aan deze Nacht van de Nacht.

Langs deze weg andermaal een dringende oproep: *als de natuur, het milieu en het landschap jullie een zorg is meld je dan aan voor één van de vacante bestuursfuncties.*

George Rouhof,
voorzitter

LEDENVERGADERING

Agenda Ledenvergadering

agenda ledenvergadering

d.d. 12 oktober 2009

19.30 uur in het 'd Oultremontcollege te Drunen

1. Opening
2. Mededelingen
3. Samenstelling Bestuur
4. Stand van zaken financiën
5. Verslag van de werkgroepen
 - 5.1. Public Relations
 - 5.2. Landschapsbeheer
 - 5.3. Ruimtelijke ordening
7. Rondvraag
8. Sluiting

DAT NEMEN WE MEE
NAAR DE VOLGENDE
VERGADERING

JA, GOED ZO
NET ALS DE VORIGE KEER

PROGRAMMA-OVERZICHT

LANGE WANDELING VAN RUIM 4 UUR

voor de echte liefhebbers van wandelen en van de natuur

datum : **20 september**
aanvang : 10.00 uur
einde : uiterlijk 14.30 uur
startplaats : de Drie Linden, Giersbergen
meenemen : lunchpakket en drinken

zie voor nadere informatie aparte aankondiging in Natuurlijk

LEDENVERGADERINGEN

De ledenvergaderingen vinden plaats in het d'Oultremontcollege, Dillenburgstraat 46 in Drunen: ingang aan de voorkant, grote vergaderruimte, begane grond. Tijdens de ledenvergaderingen wordt u op de hoogte gebracht van de actuele zaken die binnen onze vereniging spelen. Natuurlijk kunt u ook aandacht vragen voor onderwerpen die u belangrijk vindt. Koffie en thee staan klaar.

datum : **maandag 12 oktober**
aanvangstijd : 19.30 uur
agenda : zie aparte aankondiging in Natuurlijk

Komt u ook? Wij stellen uw aanwezigheid zeer op prijs!
De ledenvergaderingen worden meestal rond 21.45 uur afgesloten.

UITREIKING WIJZE UIL

datum : **zaterdag 17 oktober**
aanvang : 10.00 uur
Noteer deze datum a.u.b. vast in uw agenda. We willen nog even niet vertellen wie deze keer de eer te beurt valt om de 'Wijze Uil' in ontvangst te nemen. Ruim van tevoren krijgt u via het secretariaat een mailtje met daarin de naam van de gelukkige en de locatie waar de uitreiking plaats vindt. Komt u ook?
Zie voor meer informatie over de 'Wijze Uil', aparte bladzijde in Natuurlijk.

BESTUURSVERGADERINGEN

De bestuursvergaderingen worden, 1 maal per maand gehouden op donderdagavond.

data 2009: 1 oktober, 5 november en 3 december

Heeft u een onderwerp dat u graag behandeld ziet worden in een bestuursvergadering dan kunt u hierover contact opnemen met onze secretaris Joke Rijk of met een van de andere bestuursleden. De telefoonnummers vindt u voorin in Natuurlijk.

LANDSCHAPSBEHEER

Voor uitgebreide informatie zie verderop in Natuurlijk of op onze website

Heeft u nog vragen over het landschapsbeheer dan kunt u contact opnemen met:

Joost van Balkom, tel. 0416 376202 of met
Bert Tolboom, tel. 0416 376049

KOPIJ NATUURLIJK

De uiterste datum voor het inleveren van kopij voor de volgende Natuurlijk is 1 december: verschijningsdatum half december 2009.

Heeft u een interessante bijdrage op het gebied van natuur en/of milieu en denkt u dat deze ook van belang is voor de lezers van Natuurlijk, mail dit dan naar de redactie:

Noor Peters, peblauw@hetnet.nl

of naar

Marian van der Linden marianvdlinden@home.nl

(Word, lettertype Arial, lettergrootte 14 = 1 bladzijde in Natuurlijk)

LANDSCHAPSBEHEER SEIZOEN 2009/2010

Natuurvrienden,

Bij het verschijnen van deze “Natuurlijk” is de eerste werkdag alweer voorbij, maar op zaterdag 3 oktober werken we in ons eigen gebied aan de Eendenkooi in Drunen.

Plaats : Ons eigen gebied aan de Eendenkooi in Drunen.

Tijd: 09.00 uur

x. De werkdata en activiteiten op zaterdag

Datum	tijd	Samenkomst	Te doen
Za 3 oktober	9.00 uur	Eendenkooi in Drunen	divers
Za 7 november	9.00 uur	Afwateringskanaal Overlaatbrug	zaagwerk
Za 5 december	9.00 uur		
Za 2 januari	9.00 uur		
Za 6 februari	9.00 uur		
Za 6 maart	9.00 uur		
Za 3 april	9.00 uur		

De activiteiten voor de niet ingevulde data worden in onderling overleg besloten

x. De werkdata en activiteiten op de woensdagen
te beginnen op woensdag 9 september om 9.30 plaats natuurpark.

	tijd	samenkomst	Te doen
Woensdagen september	9.30	natuurpark	Houtwal Kanaalweg
Woensdagen oktober	9.30	Onze eigen Eendenkooi	Divers
Woensdagen november	9.30	Overlaatbrug	Talud Afwateringskanaal
Woensdagen december	9.30	natuurpark	Braam/sleedoornstruweel
Woensdagen januari	9.30		
Woensdagen februari	9.30		
Woensdagen maart	9.30		
Woensdagen april	9.30		
Woensdagen mei	9.30		Onderhoud banken e.d.
Woensdagen juni	9.30		Nalopen wandelroute
Woensdagen juli	9.30		

De activiteiten voor de niet ingevulde data worden in onderling overleg vastgesteld.

Nog te doen zowel op woensdag als zaterdag

Deel Gagelstruwelen in overlaat vrijzetten
Piet Smeekens meehelpen met afzetten houtopslag
Onze eigen houtwal binnen de perken houden
De houtwal op het zanddepot bij houden.
De kwade hoeken in de Overlaat vogelkers vrijmaken

x. Opening vrijwilligersseizoen Brabant.

De officiële opening van het vrijwilligersseizoen, georganiseerd door het Brabants Landschap, is op zaterdag 17 oktober in Schijndel. In Schijndel zijn we te gast bij schaapskooi Wijboschbroek van de Stichting Oude Inheemse Rassen in het Schijndels landschap. Het programma krijgen we binnenkort toegestuurd.

Zin om mee te gaan? Joost coördineert 376202

x. Landelijke Natuurwerkdag.

Op zaterdag 7 november vindt weer de jaarlijkse landelijke natuurwerkdag plaats.

Wij doen ook dit jaar weer mee.

Plaats: Afwateringskanaal

Tijd : 9.00 uur

Activiteiten: dunnen van het bos op de taluds van het kanaal.

Informatie binnenkort te vinden via natuurwerkdag@brabantslandschap.nl

Groeten Joost van Balkom

E-MAILADRES EN NIEUWE LEDEN

Wij stellen het op prijs als u uw E-MAILADRES aan ons doorgeeft.

Het is de bedoeling een e-mailbestand te maken met de mailadressen van zoveel mogelijk leden.

Mocht er b.v. een wandeling of een andere activiteit niet doorgaan dan sturen wij u een mailtje.

Wij mailen u ook een bericht ter herinnering van een activiteit.

Uiteraard wordt uw mailadres, zonder uw toestemming, niet aan derden doorgegeven.

Wilt u uw mailadres mailen aan het bestuurslid

Freerk Vos: freerkv@home.nl

Zet in uw mail duidelijk uw naam en adres.

Als uw mailadres verandert wilt u dit dan a.u.b. ook aan Freerk doorgeven.

Krijgt u al regelmatig een mailtje van onze secretaris dan hoeft u uiteraard uw mailadres niet weer door te geven!

Hartelijk dank voor uw medewerking,
het bestuur

NIEUWE LEDEN

Hartelijk welkom!

Mevr. H. van Toorenborg,

Herpt

en

al een tijdje lid maar nog niet vermeld:

Jeroen Tolboom,

Drunen

Uitspraak Raad van State in de zaak Duinweg in Drunen

De gemeente Heusden wilde de heer van Krugten aan de Duinweg te Drunen/Giersbergen een woning met bedrijfsruimte laten bouwen. De vereniging vond dat door deze bebouwing het landschap ter plaatse te zeer zou worden aangetast en diende een bezwaarschrift in. De provincie was het eens met de bezwaren van onze vereniging en onthield goedkeuring aan het besluit van de Gemeenteraad. Daarop probeerde van Krugten bij de Raad van State zijn gelijk te halen. De vereniging nam als partij deel aan dit geding en diende een reactie in. Op 15 juli 2009 deed de Raad van State uitspraak en stelde van Krugten in het ongelijk.

Enkele zinnen uit de uitspraak:

..... De Raad van State oordeelt dat het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat het provinciaal beleid aan het opnemen van een bouwblok voor de nieuwvestiging van het agrarisch bedrijf van Van Krugten op de gronden gelegen in de AHS-landschap (Agrarische hoofdstructuur landschap) in de weg staat.

..... Naar het oordeel van de Raad van State heeft het college van Gedeputeerde State in redelijkheid zwaarder gewicht kunnen toekennen aan het met de beleidsregel te dienen doel om de AHS-landschap te beschermen, dan aan de belangen van Van Krugten.

..... Het beroep van Van Krugten is ongegrond.

ACTIE BIODIVERSITEIT

In de vorige Natuurlijk schreven we dat in 2004 de Europese leiders een intentie ondertekenden: de Countdown 2010.

Hierin beloofden ze actief mee te werken om het verlies van biodiversiteit te stoppen.

Veel Brabantse gemeentes hebben intussen hun handtekening gezet.

Daarin beloven ze op hun grondgebied deze actie te ondersteunen.

Symbolisch kiezen ze daarvoor één plant of dier.

Heusden besloot het pimperlblauwtje te adopteren.

De gemeente gaat – in samenwerking met de Natuur- en Milieuvereniging – in dit kader een eerste actie voeren en wil de burgers daarbij betrekken.

In navolging van andere gemeentes zoals Vught en Veghel worden aan alle inwoners **dierwoningen** en **inheemse planten** met flinke korting te koop aangeboden.

In januari zullen de folders huis aan huis verspreid worden.

Men kan dan zijn bestellingen doorgeven.

Het plan is dat dan eind maart de dierwoningen en planten op een centraal punt afgehaald kunnen worden.

De vereniging zal helpen bij de distributie.

U hoort er nog van!

CO2-NUL-WONING

Energiebesparende maatregelen voor zelf doen

Het is zinvol om efficiënt met energie om te gaan uit het oogpunt van kosten. Ook de eindigheid van fossiele brandstoffen en voorzorg tegen de (mogelijke) klimaatverandering speelt een rol. Om minder energie uit het net af te nemen, is energiebesparing veel goedkoper dan de aanschaf van zonnecollectoren of panelen met zonnecellen.

Hieronder een aantal eenvoudige maatregelen met een korte terugverdientijd die u zelf kunt nemen. Eventueel kan een klussenbedrijf deze maatregelen uitvoeren, in het bijzonder de maatregelen 16 en 19 en 20.

1. Breng een isolerende ommanteling aan rondom leidingen van de verwarming en warm water in ruimten en op plekken die niet verwarmd behoeven te worden. U kunt dan denken aan de zolder, de doorgaande leidingen in slaapkamers op de eerste etage en de leidingen in garage. Vergeet eventueel ook niet het verdeelblok van de vloerverwarming. De groene leidingisolatie van de Praxis is wat duurzamer dan de zwarte leidingisolatie van de Gamma. Na het aanbrengen krimpt de leidingisolatie. Breng de isolatie om die reden aan op een iets grotere lengte van strikt noodzakelijk is. Vul de isolatie waar nodig nog aan na het krimpen. Ten slotte kunt u de leidingisolatie omwikkelen met reflecterende bandagefolie. Reflecterend materiaal kan moeilijk warmte opnemen en warmte afstaan. Dit leidt tot een aanvullend isolerend effect. Een verpakking bandagefolie kunt u via internet bestellen via www.tonzon.nl.
2. Breng op de muur achter de radiatoren radiatorfolie aan. De folie isoleert zelf en reflecteert de warmte van de radiatoren de woonkamer in. Radiatorfolie is verkrijgbaar bij een bouwmarkt.
3. Breng op de radiatoren aan de kant die gericht is naar de muur, reflecterend papier aan. Dit materiaal is onder andere verkrijgbaar via www.energiekisolatie.nl en www.tonzon.nl
4. Bevestig op de overgordijnen, aan de kant gericht naar het raam, energievoering aan. Het gaat in feite om een isolerende dunne laag rubber. Bovendien ontstaat tussen het gordijn en de energievoering een extra spouwtje. Energievoering is verkrijgbaar bij een furnituuraankoop.
5. Breng brede vensterbanken boven de radiatoren aan, met een zodanige breedte dat deze vensterbanken over de radiatoren heen steken. Voorzie de onderkant van deze vensterbanken ook van reflecterend materiaal. Dergelijke vensterbanken zijn verkrijgbaar bij een bouwmarkt.

-
-
6. Laat de (over-)gordijnen net boven de brede vensterbanken eindigen. Zorg er voor dat de gordijnen niet voor de radiatoren hangen. Als dat wel het geval wordt de ruimte tussen de radiatoren en het glas verwarmd in plaats van de woonkamer.
 7. Verbeter de tochtwering. Breng tochtstrips aan rondom deuren en ramen. Aan de kant die naar buiten gaat kunnen rubberen flappen dienstig zijn. Aan de binnenkant voldoet een strip in een kunststof vassing. Verkrijgbaar bij een bouwmarkt.
 8. Maak andere mogelijke tochtgaten dicht met wat kit uit een kitspuit.
 9. Hang voor de ramen beweegbare raamisolatie. Het gaat om een soort luxaflex van geplisseerd reflecterend materiaal dat op bestelling op maat voor het betrokken raam wordt gemaakt. De koudestraling bij het raam wordt kleiner met behulp van deze raamisolatie. Zie www.tonzon.nl
 10. Voorzie de onderkant van het luik boven de waterput van vloerisolatie bijvoorbeeld een thermoskussen. Leg op de bodem van de put bodemafluiters. Als gevolg hiervan komt minder vocht in huis, dat u ook niet hoeft weg te ventileren. Zie voor thermoskussens en bodemafluiters www.energieisolatie.nl en www.tonzon.nl.
 11. Bezie of u voorzetsramen kunt (laten) aanbrengen voor ramen die u niet kunt laten vervangen door extra isolerend glas. Leverancier onder andere glaszettersbedrijf Nelis in de Stationsstraat in Drunen.
 12. Breng spaarlampen aan. In de consumentengids staan regelmatig vergelijkbare warenonderzoeken naar spaarlampen die er ondertussen in allerlei soorten en maten zijn. U kunt ook nog denken aan LED-lampen die minder elektriciteit gebruiken, maar momenteel tamelijk duur zijn.
 13. Gebruik een schakelbaar stekerblok voor alle stekers van bijvoorbeeld de muziekinstallatie en de computerapparatuur. Al deze apparatuur kunt u dan in een keer compleet uitschakelen zonder dat sluipverbruik overblijft. Op een zelfde manier kunt u de transformatoren van de halogeen lampen schakelen.
 14. Voorzie de buitenverlichting van een bewegingsmelder, zodat deze verlichting alleen brandt als een persoon bij uw voordeur of in uw tuin komt.
 15. Breng een pompschakelaar aan voor de pomp van de vloerverwarming. Zie www.wth.nl De schakelaar wordt u dan per post toegestuurd.
 16. Laat een circulatiepomp met A-label aanbrengen. Bestel meteen bij de bestelling de isolatieschalen mee. Zie voor meer informatie de internetsite www.top10.hier.nu
 17. Als u een oudere verwarmingsketel heeft die u nog een poos wilt gebruiken, komt het voor dat de ketel geen pompschakelaar heeft. Ook dan kan het aanbrengen van een pompschakelaar zinvol zijn.

-
-
18. Voorzie een TL-buisarmatuur van hoogfrequent voorschakelapparaat. Dit leidt tot een elektriciteitsbesparing van ongeveer veertig procent. Zie www.memostar.nl
 19. Gebruik het warm water van de c.v.-ketel voor de wasmachine en de afwasmachine. Dit leidt tot een energiebesparing van ongeveer achttien procent. Voor de wasmachine heeft u dan een voorschakelapparaat nodig. Zoek met een zoekmachine en de term voorschakelapparaat. De afwasmachine kan warm water toegevoerd krijgen met een maximale temperatuur van zestig graden Celsius via een thermostatische regelaar. Verder is een geïsoleerde warmwaterleiding van de c.v.-ketel naar de wasmachine en de afwasmachine nodig. Het verdient aanbeveling in de leiding naar de wasmachine een waterslagdemper aan te brengen. Zie onder andere www.flamco.nl .
 20. Breng in de uitgaande warmwaterleiding van de c.v.-ketel een thermisch doseerventiel aan. Zie www.dtb.nl . Het ventiel kan u per post worden toegestuurd. In de opwarmfase van de c.v.-ketel stroomt dan weinig water naar de douche en de kranen. Als de watertemperatuur hoger is dan 37 °C stroomt de normale waterhoeveelheid door.
 21. Voorzie de wateruitstroomopeningen van eenvoudige doorstroombegrenzers. Zie www.lieventum.nl Dit bespaart (warm) water en dus ook energie.
 22. Voorzie de douche van een waterbesparende douchekop. Ook die bespaart warm water en dus ook energie.

Zie voor meer mogelijkheden voor meer energie-efficiëntie onder andere de internetsite www.milieucentraal.nl

EXCURSIE BIJ PIET

Het miezerde een beetje , maar echte fans laten zich niet kennen!

Zondagochtend 12 juli 2009 waren er zo'n twintig mensen naar de bosbessenkwekerij van aan de Duinweg in Drunen gekomen voor een rondleiding.

Het is een heerlijke plek om te vertoeven: de rust, de bloemen met zoemende insecten, de poelen, de vogels.

Piet Smeekens en André van Drunen kunnen er enthousiast over vertellen.

Onvermoeibaar blijven zij bezig de natuurwaarden in stand te houden en – liever nog – te vergroten.

Je zou bijna vergeten dat het om de bosbessen en de bramen gaat!

Er staan verschillende soorten bosbessen: verschillend wat smaak en grootte betreft.

De ene soort wordt eerder geplukt dan de andere.

Aan het eind van de rondwandeling mocht ieder een bakje zelfgeplukte bessen mee naar huis nemen.

Zoete herinnering aan een fijne zondagochtend.

Piet en André: bedankt!

Bosbessenmilkshake

350 gram bosbessen

2 eetlepels vanille roomijs

6 eetlepels sorbetijs (gemaakt van bosbessen met honing of suiker)

3 dl koude melk

De bosbessen in de keukenmachine fijnmaken, vanille-ijs en sorbetijs toevoegen.

Als laatste de melk toevoegen.

Dit alles ongeveer één minuut mengen.

Het eten van bosbessen kan mogelijk verschillende risicofactoren voor hart- en vaatziekten en diabetes, zoals opeenhoping van buikvet, hoog cholesterol en hoge bloedglucosewaarden, afweren. Amerikaans onderzoek heeft dit aangetoond.

De gezondheidsvoordelen van bosbessen zijn waarschijnlijk te wijten aan hun hoge niveau van een bepaald soort anti-oxidant dat in donker gekleurd fruit en groenten zit. "Tijdens een studie bleek dat vrouwen die een hoge inname van het anti-oxidant hadden, aanzienlijk minder kans hadden op een hartziekte", aldus Mitchell Seymour van de University of Michigan. Tijdens studies met ratten met overgewicht werd gekeken naar het effect van het toevoegen van bevroren en gedroogd bosbessenpoeder aan een vetarm- en vetrijk dieet. "We keken naar zaken die relevant zijn voor hartziekten, zoals het totale gehalte aan lichaamsvet, buikvet, vetten in het bloed en de mate waarin het lichaam in staat is om de bloedglucosewaarde op peil te houden. We zagen dat deze allemaal werden beïnvloed door de bosbessen." Na 90 dagen hadden de ratten minder buikvet, een lagere cholesterolwaarde en minder slechte vetten in het bloed. Dit in tegenstelling tot ratten die geen bosbessen hadden gehad. Bij de ratten die wel bosbessen hadden gehad werd een verbetering van de bloedglucosewaarden gezien en hun lichaam was beter in staat insuline goed te gebruiken om de glucose om te zetten in energie. Twee punten die diabetes op afstand kunnen houden

BELLE OVER BIJENLEVEN

Samen met de Nederlandse Vereniging van Bijenhouders zet Natuur en Milieu “Belle de Bij” in om aandacht te vragen voor het lot van de bijen.

Het nuttige insect dreigt in Nederland, maar ook in de rest van de wereld, uit te sterven.

Het verdwijnen of afnemen van bijenpopulaties kan grote gevolgen hebben voor de soortenrijkdom op aarde.

Bijen zijn essentieel voor de bestuiving van planten.

Vermoedelijk spelen bepaalde typen insecticiden een rol in de bijen dood.

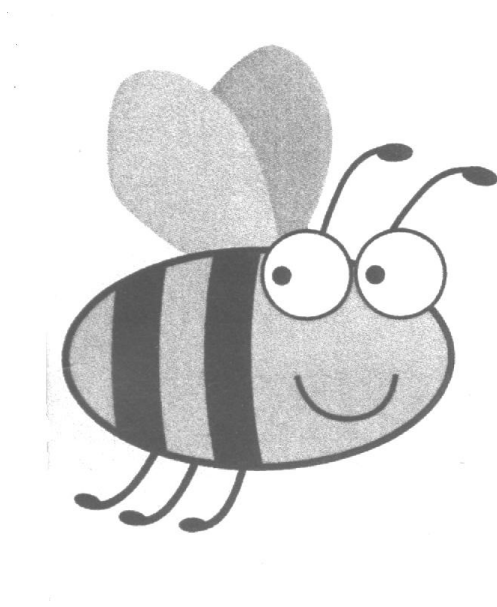
Een aantal landen heeft deze zogeheten neonicotinoïden al verboden, Nederland nog niet.

Natuur en Milieu en de Nederlandse Bijenhouders Vereniging bepleiten ook hier en snel verbod.

Volgens de laatste berichten is in de Verenigde Staten een virus de oorzaak van de geheimzinnige sterfte. Maar de Universiteit Wageningen zegt dat uit onderzoek blijkt dat in Nederland voornamelijk pesticiden die in het oppervlaktewater terecht zijn gekomen (o.a. vanuit glastuinbouwbedrijven) de oorzaak zijn.

Belle de bij is een virtueel figuurtje dat haar belevenissen de wereld in “twittert”. (Twitteren is het versturen van korte berichtjes naar een website).

De avonturen van Belle staan op: www.twitter.com/belledebij

NACHT VAN DE NACHT

aan : het college van burgemeester en wethouders
en de leden van de raad van de gemeente Heusden

Drunen, 27 augustus 2009

Geachte dames en heren,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende:

De Vijfde Nacht van de Nacht voor een donkerder Nederland!

Op zaterdag 24 oktober 2009 vindt voor de vijfde keer de Nacht van de Nacht plaats.

Tijdens de Nacht van de Nacht worden op honderden plaatsen activiteiten georganiseerd om de schoonheid van echte duisternis te benadrukken.

De Nacht van de Nacht wil mensen bewust maken van lichtvervuiling en van de mogelijkheden om dit terug te dringen.

Nederland kent nog maar weinig echt donkere plekken.

Sterker nog: Nederland behoort tot de landen met de meeste lichtvervuiling.

Met de Nacht van de Nacht wordt lichtvervuiling onder de aandacht gebracht

Waarom is duisternis belangrijk?

Duisternis is een van de oerqualiteiten, net als stilte en ruimte.

Lichtvervuiling verstoort de beleving van het nachtelijke landschap en van de natuur. De natuur en de mens kunnen ook ontregeld raken door het teveel aan licht. Veel mensen ergeren zich aan lichtbronnen. De aanblik van een sterrenhemel is voor veel mensen heel belangrijk.

Is teveel licht schadelijk voor mensen?

Mensen die vlakbij flinke verlichting wonen hebben vaak echt last van het licht. Ze kunnen er niet goed van slapen en krijgen daardoor ook stressklachten. Over de gevolgen van nachtelijk kunstlicht voor de mens is nog maar weinig bekend. De gezondheidsraad concludeerde in 2002: "Hoewel er geen aanwijzingen zijn uit epidemiologisch onderzoek zijn, valt niet uit te sluiten dat buitenverlichting, door verkorting van de avond en de nacht, via stress en in combinatie met andere stressfactoren in de leefomgeving, op den duur leidt tot aantasting van de gezondheid".

**Doet U
ook
mee?**

Ons lichaam maakt het hormoon melatonine 's nachts aan. Dit slaaphormoon regelt ons slaap-waakritme. Te veel kunstlicht onderdrukt mogelijk de natuurlijke productie van melatonine. Dit heeft effect op skeletontwikkeling, voortplanting, gewicht en veroorzaakt mogelijk kanker.

De Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden doet een oproep aan u om op 24 oktober a.s. (de nacht van het einde van de zomertijd) de aanschijnverlichting van openbare gebouwen en de verlichting van bomen zoals de beuk in het centrum van Drunen te doven.

Tevens zou het goed zijn o.a. via de gemeenteberichten de aandacht van de burgers op deze actie te vestigen en hen te vragen op hun eigen manier mee te werken.

Zij zouden b.v. hun buitenverlichting kunnen uitdoen.

Kijk op www.nachtvandenacht.nl voor meer informatie.

Met vriendelijke groet,

G. Rouhof

Voorzitter Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden

STRUINEN DOOR DE DUINEN

STRUINEN DOOR DE DUINEN LANGE WANDELING VAN RUIM VIER UUR

Voor de echte liefhebbers van wandelen organiseren we op **20 september** een lange wandeling door de Loonse en Drunense Duinen. De tocht duurt ruim 4 uur. Start om 10.00 uur bij café-restaurant De Drie Linden in Giersbergen.

Via de Rustende Jager, Bos en Duin en de Roestelberg komen we weer bij De Drie Linden. Uiterlijk 14.30 uur bent u terug bij het startpunt.

De wandeling kan soms zwaar zijn door het vele zand in de duinen. Denkt u aan het dragen van stevige wandelschoenen.

We raden u aan drinken en een lunchpakketje mee te nemen.

Halverwege de tocht is er een pauze in een horecagelegenheid. U kunt daar op eigen kosten een consumptie gebruiken.

Het gaat deze keer vooral om het wandelen, het genieten van de prachtige duinen. Er zal niet zoveel verteld worden over de natuur en de cultuurhistorie van dit gebied.

Het tempo wordt aan de deelnemers aangepast, maar een goede conditie is natuurlijk wel een vereiste.

Iedereen, ook niet leden, is van harte welkom. U hoeft zich vooraf niet op te geven. Aan deelname zijn geen kosten verbonden.

Uw gids tijdens deze tocht is Peter van de Velden.

Wij wensen u veel wandelplezier toe.

10 jaar dassen in de Duinen (1999-2009)

Inleiding

In de jaren 1999 tot 2004 werden in het Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen dassen uitgezet in het kader van een herintroductieproject. Na 10 jaar is het tijd voor een terugblik, evaluatie en een doorkijk in de toekomst.

Tot 1999

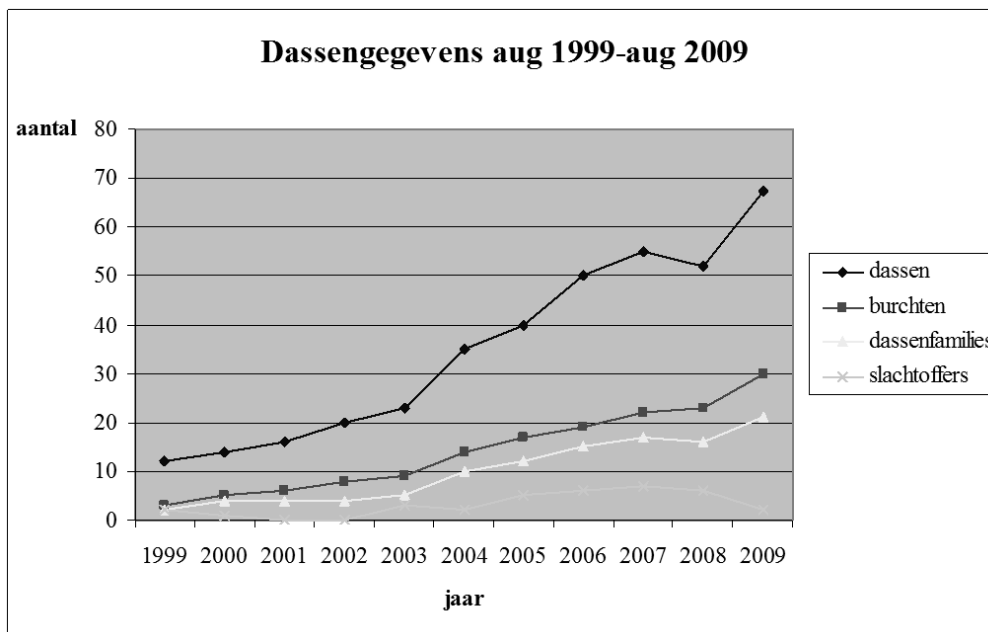
Oorspronkelijk lagen in de Loonse en Drunense Duinen en omgeving veel bewoonde dassenburchten. Een inventarisatie van voor de tweede wereldoorlog leverde 17 dassenfamilies op. In 1998 trad Natuurmonumenten in overleg met het Brabants Landschap en Das&Boom om te onderzoeken of het mogelijk was in de Duinen dassen uit te zetten.

Uitzetten van dassen 1999-2004

Op 27 augustus 1999 werden in twee uitzetrennen 12 dassen uitgezet. Per ren werden zes dieren uitgezet, waarvan drie beren en drie zeugen en was een volwassen vrouwtje aanwezig om de jongen het 'das-zijn' te leren. In november 1999 werden de dassen, na enkele maanden te zijn bijgevoerd, vrijgelaten. Vanwege het succes van de herintroductie en omdat het wenselijk was de populatie te versterken werden in 2001 drie dassen bijgezet. Ook in 2004 werden zes dassen bijgezet. In totaal werden 21 dassen uitgezet.

Ontwikkelingen 1999-2009

Het uitzetproject is een groot succes geworden. De afgelopen tien jaar is de populatie gestaag (zie grafiek) gegroeid en heeft de das zich verspreid over een groot gebied.

Over de hele Duinen verspreid komen dassenfamilies voor waarvan de meeste in de randwallen wonen, maar ook diep in het bos zijn families te vinden. In natuurgebied De Brand heeft de das plekken gevonden die juist iets hoger in het landschap liggen en er zijn burcht gebouwd. Op landgoed Huis ter Heide is een aantal sterke burchten te vinden.

Het aantal dassen bedraagt eind augustus 2009 ongeveer 67 stuks in 21 dassenfamilies. De leeftijdsopbouw is gezond, er zijn veel jonge dieren en een aantal ervaren dassen.

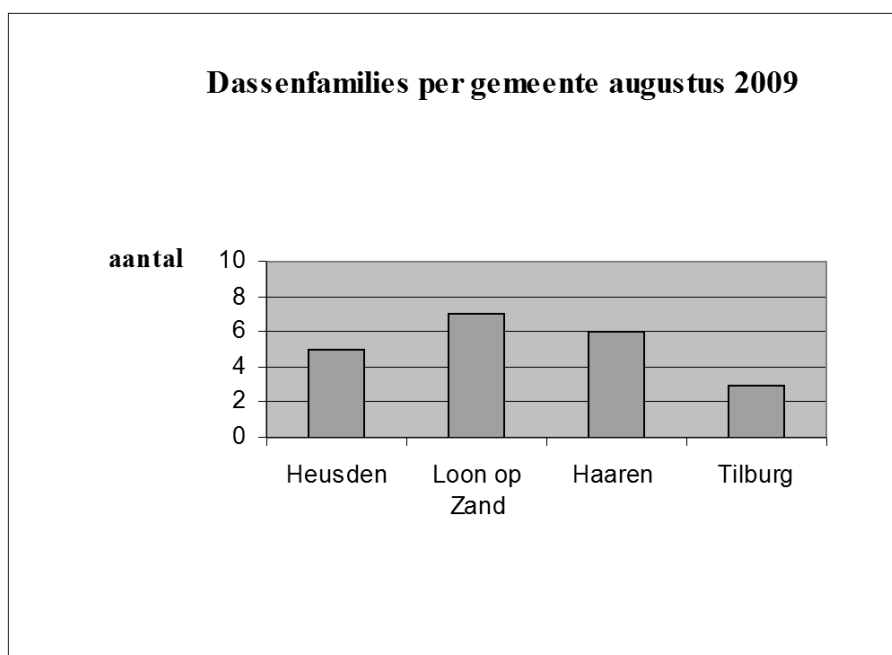
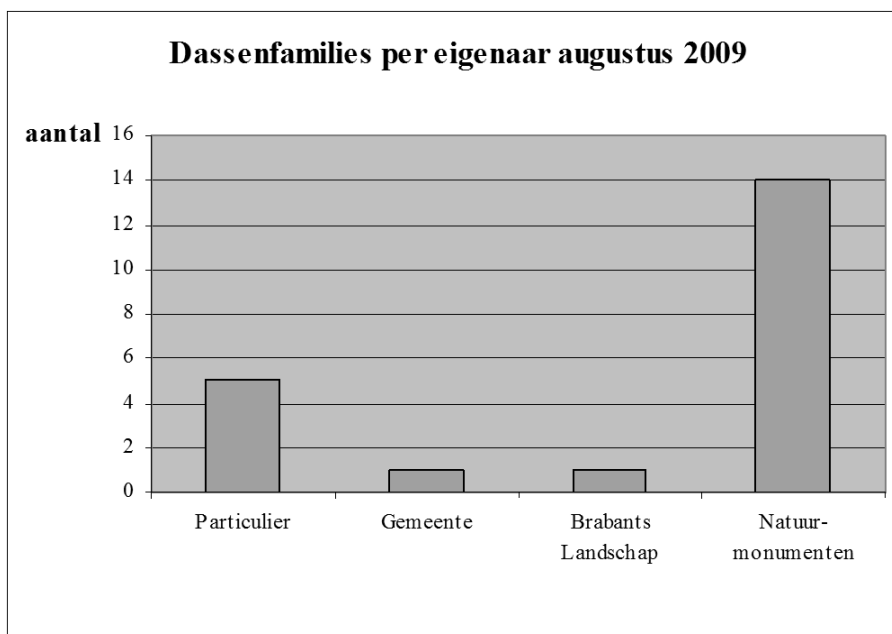
Er zijn burchten bij die een groot aantal ingangen en een imposante oppervlakte hebben. Zo heeft de grootste burcht een oppervlakte van 1.600 m². Een andere burcht telt meer dan 40 ingangen. Het aantal dassenfamilies zal de komende tijd nog toenemen, er zal een verdichting optreden en ook op andere plaatsen zullen dassen gaan voorkomen. In 2007 werd een belangrijke mijlpaal bereikt, het aantal dassenfamilies van 17 bereikte het vooroorlogse getal van 17.

Het aantal gemelde dassenslachtoffers bedroeg 34, waarvan 31 door het verkeer. Vooral in de periode september/oktober en februari/maart werden de meeste dode dieren gemeld, waaronder zich veel jonge dieren bevonden die op zoek waren naar een nieuw territorium en daarbij slachtoffer werden van het verkeer.

Nederland heeft 20 Nationale Parken elk met zijn eigen karakter en biodiversiteit. Om dit te verbeelden heeft het Nationaal Park De Biesbosch als logo de bever gekozen en De Duinen van Texel de lepelaar. Het Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen koos de das.

Naar aanleiding van het grote aantal doodgereden dassen op de Udenhoutseweg werd in 2006 aan de gemeente Tilburg verzocht maatregelen te nemen. De Provincie Noord-Brabant gaf € 100.000 subsidie voor de aanleg van dassenraster en –tunnels. In juli 2009 werden twee tunnels en dassenkerend raster aangelegd op de Udenhoutseweg en een tunnel en raster op de Schoorstraat nabij het kapelletje.

De meeste burchten zijn eigendom van Natuurmonumenten, maar er liggen ook burchten op privé terrein. De burchten liggen verspreid in diverse gemeenten rondom de Duinen.

Toekomstige ontwikkelingen en wensen

Verwacht mag worden dat de das zich nog verder in het gebied zal verspreiden. Vooral ten westen van de N261 zullen zich nog enkele families vestigen. In het noorden en oosten van de Duinen zal een verdichting plaats gaan vinden, waarna een stabilisatie zal gaan optreden.

De aanleg van een robuuste Ecologische Verbindingszone (Huis ter Heide – Dorst) als onderdeel van de Groene Mal van de gemeente Tilburg is voor een

verdere verspreiding van de das van groot belang, maar ook de aanleg van de natuurbrug Woudspoor over de snelweg tussen Tilburg en Waalwijk.

Om de dassen en andere dieren een *'handje te helpen'* is het wenselijk op wegen waar vaak dassen oversteken, dassenraster en -tunnels aan te leggen. Het betreft vooral de volgende wegen:

- Heusden: Honderdbunderweg/Nieuwkuijkseweg en Margrietweg
- Haaren: De Heikant, Oude Bosschebaan en de Margrietweg
- Loon op Zand: autoweg N261 en Kasteellaan
- Tilburg: Loonse Molenstraat en de noordoost tangent en
- de weg tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch (N65).

Tot slot

Ik bedank allen die de laatste 10 jaar mij aanvullende informatie leverden over de das, deze in kaart brachten, een dassenburcht adopteerden óf advies gaven.

Bert van Opzeeland
Hopbel 10, 5251 CS Vlijmen
073-5113213 vanopzeeland@hotmail.com
lid Dassenwerkgroep Brabant

WIJZE UIL

UITREIKING 9de 'WIJZE UIL'

Onze vereniging streeft er naar om eens in de twee jaar een zogenaamde 'Wijze Uil' uit te reiken aan een persoon of instelling die zich op eigen wijze inzet voor het behoud en/of verbetering van het milieu in onze gemeente.

Op zaterdag **17 oktober a.s. om 10.00 uur** wordt de 9de 'Wijze Uil' door onze voorzitter George Rouhof uitgereikt aan ???

Aan wie, dat willen we nog even niet vertellen. Ruimschoots voor 17 oktober ontvangt u via het secretariaat een mailtje met daarin de naam van de gelukkige en de locatie. Als u, uw mailadres nog niet heeft doorgegeven dan kunt u dit mailen aan: freerkv@home.nl

De feestelijke uitreiking duurt ongeveer een half uur.

Koffie en thee staan klaar.

We hopen dat u ook van de partij zult zijn!

De vorige 'Wijze Uilen' zijn uitgereikt aan:

1. Slager Willemse in Drunen vanwege zijn milieuvriendelijke verpakkingen.
2. Stichting Gered Gereedschap, in Drunen.
Deze stichting verzamelt en repareert oud gereedschap voor de Derde Wereld.
3. De Federatie Behoud de Langstraat Spoorbruggen voor hun strijd voor de aanleg van een fietspad over de voormalige spoorlijn.
4. Champignonkwekerij 't Loodje in Hedikhuizen voor de biologische kweek van champignons.
5. De Kruidenrij in Vlijmen voor de verkoop van biologische producten.
6. Het kringlooppapierbedrijf van Jan Floris in Nieuwkuijk (2002).
7. Bosbessenteler Piet Smeekens (2004).
Het terrein waarop de bessentruiken staan is omgetoverd tot een waar 'paradijsje' voor planten, vogels, insecten en bezoekers.
8. Delicatessen en Reformzaak van Herpt, Drunen (2006),
voor de verkoop van ruim 600 biologische producten

DE BRABANTSE MILIEUFEDERATIE EN HAAR ACHTERBAN.

Zoals u in het Brabants Dagblad heeft kunnen lezen bestaat er onvrede tussen de Brabantse Milieufederatie en haar achterban: de aangesloten groepen.

Op de site van de BMF staat te lezen:

De Brabantse Milieufederatie is een stichting en bestaat sinds 1972. De BMF vertegenwoordigt ruim 130 natuur- en milieugroepen in de provincie en werkt veel samen met organisaties als Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

De Brabantse Milieufederatie streeft naar een ecologisch en duurzaam Brabant. Denk hierbij zaken zoals schone lucht, bodem en water maar ook een gevarieerde natuur en een versterkt cultuurlandschap met vitale, compacte steden in een groene omgeving.

De BMF staat onder politieke en financiële druk.

De overheden willen inzetten op projectsubsidies gekoppeld aan bepaalde doelen en vernieuwing.

De overheden willen niet dat subsidiegelden worden gebruikt voor activiteiten zoals het kritisch volgen van dezelfde overheden of het procederen tegen overheidsbesluiten.

De BMF wordt teveel als een lastige partij gezien!

Vanwege deze druk wil het bestuur en de directeur van de BMF haar statuten wijzigen en nieuw beleid gaan uitvoeren. Ze wil meer pro-actief (overleggen) dan re-actief (procederen) gaan werken. En ze wil ook de lokale groepen de juridische procedures zelf laten uitvoeren.

De BMF is ooit opgericht om namens de lokale natuur- en milieugroepen één sterke vuist te maken richting overheid en bedrijfsleven.

Zij voedde de groepen met kennis en hulp.

Bij de nieuwe koers wordt dit goeddeels losgelaten.

Een aantal groepen zijn het daar niet mee eens en zijn in het geweer gekomen. In twee achterbanbijeenkomsten is de onvrede te berde gebracht.

Onze vereniging was daar niet vertegenwoordigd.

De aanwezige groepen hebben met klem kenbaar gemaakt dat zij de oude lijn willen voortzetten.

De lokale groepen moeten op de steun en hulp van 'hun' BMF kunnen rekenen. De discussie is nog niet gesloten. Wij houden u op de hoogte!

ADVERTEERDERS

JB
BedrijfsHulpVerlening

Chrysantenstraat 41
5151 GD Drunen
tel. 0416 377849
06 52580895
www.jb-bedrijfshulpverlening.nl

**Basis BHV • Herhaling BHV • EHBO • Reanimatie
Kinderreanimatie • AED • Kleine blusmiddelen**

Van Herpt
LEKKERS OP Z'N BEST

Beemsterkaas	Salades
Fijne Vleeswaren	Noten & Bonbons
Brood & Banket	Zuidvruchten
Paté's	Reform & Dieet

Van Herpt Specialiteiten/Reform
Grotestraat 134, 5151 BN Drunen
tel. 0416-372497

